

Innspill til ekspertutvalget om livslang rådgiving/karriereveiledning

Vi velger i vårt innspill å si noe om behovet for rådgiving og karriereveiledning basert på erfaringer fra voksenopplæring i Oslo. Siden tilgang til rådgiving og karriereveiledning ikke er rettighetsfestet, er det store forskjeller i tilbudet fra region til region.

OECD sier i Skills Strategy at vi ikke klarer å utnytte befolkningens kompetanse godt nok. Vi er heller ikke gode nok til å utvikle den kompetansen som arbeidslivet har behov for. Vi mener at dette i særlig stor grad gjelder for nyankomne til Norge.

I Oslo har vi ikke etablert et regionalt karrieresenter. Rådgivingen er lagt til de ulike skolene og til voksenopplæringens servicesenter. Private tilbydere av kurs gir ingen rådgiving. Behovet for rådgiving i voksenopplæringen er stort. Servicesenteret hadde i løpet av 2014 bortimot 4500 samtaler med 4 ansatte. Det er et stort udekket behov for informasjon og rådgiving både innenfor norskopplæring og videregående opplæring. Opplæringssystemet i Norge er et komplekst og vanskelig felt og krever høy kompetanse hos rådgiverne. Mange nyankomne må nå basere seg på den veiledningen de får fra NAV-kontorene, selv om saksbehandlerne der ikke alltid sitter på god nok kompetanse om opplæringssystemet.

Det å rettighetsfeste rådgiving og karriereveiledning for voksne søkere er veldig viktig i et integreringsperspektiv. Dette mener vi at utvalget bør se på. Rådgivingen må tilbys i forståelig form, eventuelt ved bruk av tolk. Slik det er nå, er det for tilfeldig om voksne i Oslo får god nok veiledning. Mange bruker også flere år av sitt liv og gjør feilvalg fordi informasjonen ikke har kommet tidlig nok og ikke er riktig nok. Landet vårt mister en kompetanse som kunne ha blitt raskere nyttiggjort og kaster bort ressurser på å finansiere feil utdanning.

I vanskelige og trange økonomiske tider med stor pågang av lovpålagte oppgaver, vil de lovpålagte oppgavene bli prioritert og rådgiving og veiledning vil komme i annen rekke så lenge de ikke er rettighetsfestet.

OECD har foreslått følgende tiltak, som vi støtter:

- Det etableres regionale karrieresentre med " En dør inn" for alle voksne med behov for videre utdanning. Disse skal være bemannet med profesjonelle rådgivere og karriereveiledere.
- Tilgang til gratis rådgiving for voksne bør være en rettighet.
- Avklaring og dokumentasjon av realkompetansevurdering er en rettighet.
- Det må være tilgang til lån og stipend.
- Utdanningen bør være modul – basert for at den skal være tilpasset enkeltes opplæringsbehov.

Oslo

25.09.2015

Utvalg for voksenopplæring, Utdanningsforbundet Oslo